

HỌC VIỆN NGÂN HÀNG
KHOA LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ

TIỂU LUẬN KẾT THÚC HỌC PHẦN

Học phần: Chủ nghĩa xã hội khoa học

ĐỀ TÀI: Sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân và sứ
mệnh lịch sử của giai
cấp công nhân Việt Nam

Giảng viên hướng dẫn : Nguyễn Thế Hùng

Sinh viên thực hiện : Dương Văn Tiến

Lớp : K22LKTE

Lớp học phần : PLT09A01

Mã sinh viên : 22A4060144

Hà nội, ngày 10 tháng 1 năm 2021

Mục Lục

LỜI MỞ ĐẦU.....	1
1. Tính cấp thiết của đề tài.....	1
2. Mục đích và nhiệm vụ của đề tài.....	1
3. Phạm vi đề tài.....	1
4. Cơ sở lí luận và phương pháp nghiên cứu	2
5. Ý nghĩa lí luận và thực tiễn của đề tài	2
Phần 1: Nội dung	3
1. Quan điểm của chủ nghĩa Mác-Leenin về sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân.....	3
1.1.Khái niệm và đặc điểm của giai cấp công nhân.....	3
1.2. Nội dung và đặc điểm sứ mệnh của giai cấp công nhân	4
2. Đặc điểm, nội dung sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân Việt Nam	5
2.1. Đặc điểm của giai cấp công nhân Việt Nam.....	5
2.2. Nội dung sứ mệnh của giai cấp công nhân Việt Nam	6
Phần 2: Liên hệ thực tế và liên hệ bản thân	5
1. Liên hệ thực tiễn.....	7
2. Liên hệ bản thân.....	8
Phần 3: Kết luận.....	11
Tài liệu tham khảo	11

LỜI MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Theo chủ nghĩa Mác-Lê nin thì trong mỗi thời kì chuyển biến cách mạng từ hình thái kinh tế xã hội này sang hình thái kinh tế xã hội khác có trình độ cao hơn luôn có một giai cấp đứng vị trí trung tâm và đóng vai trò là động lực chủ yếu, lãnh đạo các giai cấp khác đi đến thành công cách mạng, xây dựng xã hội mới phù hợp với thực tiễn. Và trong thời đại hiện nay-thời đại quá độ từ chủ nghĩa tư bản lên chủ nghĩa xã hội trên phạm vi toàn thế giới, ... thì giai cấp công nhân chính là giai cấp gánh vác sứ mệnh lịch sử đó. Đặc biệt, khi quá trình công nghiệp hóa-hiện đại hóa đang phát triển mạnh mẽ trên toàn bộ thế giới nói chung cũng như Việt Nam nói riêng thì việc làm sáng tỏ sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân trên toàn thế giới và đặc biệt và sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân Việt Nam đang được đặt ra là vấn đề quan trọng hơn bao giờ hết, trên cả hai phương diện chính là cả lí luận và thực tiễn.

2. Mục đích và nhiệm vụ của đề tài

Mục đích: Bài tiểu luận được thực hiện với mục đích làm sáng tỏ sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân nói chung và sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân Việt Nam nói riêng. Nhấn mạnh tầm quan trọng của giai cấp công nhân trong giai đoạn hiện nay.

Nhiệm vụ: Để hoàn thành đúng mục đích đã nêu ra thì bài tiểu luận cần phải thực hiện được các nhiệm vụ đó là: Khái niệm giai cấp công nhân, đặc điểm của giai cấp công nhân, sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân, những việc giai cấp công nhân cần làm để thực hiện sứ mệnh lịch sử đó trong sự nghiệp đổi mới hiện nay.

3. Phạm vi đề tài

Đề tài tập trung nghiên cứu về sứ mệnh lịch sử của cấp công nhân và sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân Việt Nam trong bối cảnh hiện nay.

4. Cơ sở lý luận và Phương pháp nghiên cứu

Cơ sở lý luận của đề tài: Sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân là phạm trù cơ bản của Chủ nghĩa xã hội khoa học nói riêng và Chủ nghĩa Mác-Lê nin nói chung

Bài tiểu luận chủ yếu sử dụng những phương pháp: Phương pháp phân tích, phương pháp tổng hợp, phương pháp luận, logic,....

5. Ý nghĩa lý luận và thực tiễn của đề tài

Lý luận: Đề tài có ý nghĩa giúp nâng tầm hiểu biết của sinh viên, giúp cho sinh viên nắm vững quan điểm của Chủ nghĩa Mác-Lê nin về tầm quan trọng của sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân, làm rõ sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân.

Thực tiễn: Đề tài giúp cho giai cấp công nhân nhận thức rõ về sứ mệnh lịch sử của mình và còn giúp họ những mặt tốt của mình để phát huy, những mặt hạn chế của bản thân để khắc phục giúp cho đất nước cũng như giai cấp phát triển.

Do kiến thức bản thân còn hạn hẹp nên bài cũng chứa nhiều sai sót, em rất mong thầy cô có thể đóng góp những ý kiến để bài làm của em hoàn thiện hơn .

Em xin cảm ơn.

PHẦN 1: NỘI DUNG

1. Quan điểm của Chủ nghĩa Mác-Lê nin về sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân.

1.1. Khái niệm và đặc điểm của giai cấp công nhân.

Mác và Ăngghen đã sử dụng nhiều thuật ngữ khác nhau để chỉ giai cấp công nhân như: giai cấp vô sản, giai cấp vô sản hiện đại, giai cấp công nhân hiện đại, giai cấp công nhân đại công nghiệp. Dù diễn đạt bằng thuật ngữ nào thì giai cấp công nhân cũng đều được các nhà kinh điển xác định trên hai phương diện cơ bản là kinh tế-xã hội và chính trị-xã hội.

a) Giai cấp công nhân trên phương diện kinh tế- xã hội

Về phương thức lao động: là những người lao động trực tiếp hay gián tiếp vận hành công cụ sản xuất có tính công nghiệp ngày càng hiện đại và xã hội hóa cao

Về vị trí trong quan hệ sản xuất tư bản chủ nghĩa: Là những người lao động không sở hữu tư liệu sản xuất chủ yếu của xã hội, họ phải bán sức lao động của mình cho nhà tư bản và bị bóc lột giá trị thặng dư. Đây là đặc trưng cơ bản của giai cấp công nhân dưới chế độ Tư Bản Chủ Nghĩa, Vì vậy Mác gọi giai cấp công nhân là giai cấp vô sản, cũng chính từ đặc trưng này khiến giai cấp công nhân trở thành giai cấp đối kháng trực tiếp với giai cấp tư sản.

b) Giai cấp công nhân trên phương diện Chính trị- Xã hội

Giai cấp công nhân lao động bằng phương thức công nghiệp với công cụ lao động là máy móc, năng suất lao động cao, quá trình lao động mang tính xã hội hóa.

Giai cấp công nhân là sản phẩm của nền đại công nghiệp, là chủ thể của quá trình sản xuất vật chất hiện đại.

Giai cấp công nhân là một giai cấp cách mạng, có tinh thần cách mạng triệt để, có tính tổ chức, kỷ luật lao động, tinh thần hợp tác và tâm lý lao động công nghiệp.

Từ đó, có thể định nghĩa: giai cấp công nhân là một tập đoàn xã hội ổn định, hình thành và phát triển cùng với quá trình phát triển của nền công nghiệp hiện đại, họ đại diện cho lực lượng sản xuất tiên tiến, là lực lượng chủ yếu của tiến trình lịch sử quá độ từ chủ nghĩa tư bản lên chủ nghĩa xã hội, ở các nước Tư bản chủ nghĩa, họ là những người không có hoặc về cơ bản không có tư liệu sản xuất, phải làm thuê cho giai cấp tư sản và bị bóc lột giá trị thặng dư, ở các nước xã hội chủ nghĩa cùng với nhân dân lao động, họ làm chủ các tư liệu sản xuất chủ yếu và cùng hợp tác lao động vì lợi ích chung của toàn xã hội trong đó có lợi ích chính đáng của mình.

1.2. Nội dung và đặc điểm sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân

a) Nội dung sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân

Nội dung sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân chính là những nhiệm vụ mà họ cần phải thực hiện với tư cách là giai cấp tiên phong, đi đầu trong cuộc cách mạng xác lập hình thái kinh tế-xã hội cộng sản chủ nghĩa, lãnh đạo nhân dân lao động đấu tranh xóa bỏ chế độ tư bản chủ nghĩa, xóa bỏ mọi áp bức bóc lột, giải phóng chính mình và nhân dân lao động, xây dựng xã hội xã hội chủ nghĩa và cộng sản chủ nghĩa.

+ Nội dung kinh tế: giai cấp công nhân phải đóng vai trò nòng cốt trong quá trình giải phóng và thúc đẩy lực lượng sản xuất phát triển, tạo cơ sở cho quan hệ sản xuất mới của xã hội chủ nghĩa ra đời.

+ Nội dung chính trị-xã hội: giai cấp công nhân cùng với nhân dân lao động dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản tiến hành cách mạng chính trị để lật đổ quyền thống trị của giai cấp tư sản, xóa bỏ chế độ áp bức bóc lột, giành quyền

lực về tay giai cấp công nhân, thiết lập nhà nước xã hội chủ nghĩa và xây dựng nền dân chủ xã hội chủ nghĩa.

+ Nội dung văn hóa, tư tưởng: giai cấp công nhân thực hiện cuộc cách mạng về văn hóa, tư tưởng, phủ định có kế thừa các giá trị cũ và từng bước xây dựng hệ giá trị mới thể hiện bản chất ưu việt của chế độ xã hội chủ nghĩa.

b) Đặc điểm sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân.

Sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân xuất phát từ những tiền đề kinh tế-xã hội của sản xuất mang tính xã hội hóa.

Thực hiện sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân là sự nghiệp cách mạng của bản thân giai cấp công nhân cùng với đông đảo quần chúng và mang lại lợi ích cho đa số.

Sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân không phải là thay thế chế độ sở hữu tư nhân này bằng một chế độ sở hữu tư nhân khác mà là xóa bỏ triệt để chế độ tư hữu về tư liệu sản xuất.

Việc giai cấp công nhân giành lấy quyền lực thống trị xã hội là tiền đề để cải tạo toàn diện, sâu sắc và triệt để xã hội cũ và xây dựng thành công xã hội mới với mục tiêu cao nhất là giải phóng con người.

2. Đặc điểm, nội dung sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân Việt Nam.

2.1. Đặc điểm của giai cấp công nhân Việt Nam.

Giai cấp công nhân Việt Nam ra đời và phát triển gắn liền với chính sách khai thác thuộc địa của thực dân Pháp ở Việt Nam, họ có những điểm chủ yếu sau:

+ Ra đời trước giai cấp tư sản vào đầu thế kỷ XX.

+ Trực tiếp đối kháng với tư bản thực dân Pháp trong cuộc đấu tranh chống lại tư bản thực dân và phong kiến để giành độc lập.

+ Gắn bó mật thiết với nông dân, với các tầng lớp nhân dân trong xã hội.

Ngày nay, nhất là qua hơn 30 năm đổi mới, giai cấp công nhân Việt Nam đã có những biến đổi to lớn, từ cơ cấu xã hội- nghề nghiệp, trình độ, đến đời sống tâm lý và ý thức. Những biến đổi đó thể hiện trên các nét chính sau:

+ Tăng nhanh về số lượng và chất lượng, là giai cấp đi đầu trong sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa, gắn với phát triển kinh tế tri thức, bảo vệ tài nguyên và môi trường.

+ Đa dạng về cơ cấu nghề nghiệp, có mặt trong mọi thành phần kinh tế, trong đó đội ngũ công nhân ở khu vực kinh tế nhà nước đóng vai trò chủ đạo.

+ Ngày càng có hiểu biết cao, nắm vững khoa học công nghệ tiên tiến, được đào tạo theo chuẩn nghề nghiệp, học vấn.

Để thực hiện sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân Việt Nam hiện nay, bên cạnh việc xây dựng và phát triển đội ngũ này, còn phải chú trọng xây dựng, chỉnh đốn Đảng với tư cách đảng cầm quyền.

2.2. Nội dung sứ mệnh của giai cấp công nhân Việt Nam.

a) Về kinh tế

Với tư cách là nhân lực lao động chủ yếu tham gia phát triển nền kinh tế thị trường hiện đại, định hướng xã hội chủ nghĩa, họ phải là lực lượng đi đầu trong sự nghiệp đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa.

b) Về chính trị - xã hội

Giữ vững bản chất giai cấp công nhân của Đảng; chủ động, tích cực xây dựng trong xây dựng, chỉnh đốn đảng; xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa; xây dựng nền dân chủ xã hội chủ nghĩa.

c) Về văn hóa tư tưởng

Xây dựng và phát triển nền văn hóa tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc, mà nội dung cốt lõi là xây dựng con người mới xã hội chủ nghĩa.

Đấu tranh bảo vệ chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, chống lại những quan điểm sai trái, xuyên tạc của các thế lực thù địch.

PHẦN 2: LIÊN HỆ

1. Liên hệ thực tiễn.

1.1. Để thực hiện tốt sứ mệnh lịch sử trong sự nghiệp đổi mới hiện nay thì giai cấp công nhân Việt Nam cần:

Phát triển về cả số lượng và chất lượng, có cơ cấu phù hợp với yêu cầu xây dựng đất nước.

Nâng cao sự giác ngộ và bản lĩnh chính trị, nhạy bén và vững vàng trước diễn biến phức tạp của tình hình thế giới và trong nước.

Nâng cao trình độ học vấn, chuyên môn, kỹ năng nghề nghiệp, thích ứng nhanh với cơ chế thị trường và hội nhập quốc tế.

Cần chấp hành tốt các chính sách phát triển của Đảng, nhà nước đề ra.

Kiên định quan điểm giai cấp công nhân là giai cấp lãnh đạo cách mạng thông qua Đảng Cộng sản.

Đội ngũ công nhân khu vực kinh tế nhà nước cần làm việc tích cực nhằm tạo cơ sở làm tốt vai trò chủ đạo thực sự của kinh tế nhà nước; cùng kinh tế tập thể làm nền tảng vững vàng cho toàn bộ nền kinh tế cả nước.

1.2. Để xây dựng đội ngũ công nhân nước ta thì Đảng và nhà nước cần :

Giải quyết tốt vấn đề việc làm, thực hiện tốt chính sách và pháp luật đối với công nhân và nhân dân lao động, xây dựng tổ chức, phát triển đoàn viên công đoàn, nghiệp đoàn.

Xây dựng giai cấp công nhân lớn mạnh gắn với xây dựng và phát huy sức mạnh của liên minh giai cấp dưới sự lãnh đạo của Đảng.

Thực hiện chiến lược xây dựng giai cấp công nhân lớn mạnh, gắn kết chặt chẽ với chiến lược phát triển kinh tế-xã hội, công nghiệp hóa, hiện đại hóa, hội nhập quốc tế.

Đào tạo, bồi dưỡng, nâng cao trình độ mọi mặt cho công nhân, không ngừng trí thức hóa giai cấp công nhân.

2. Liên hệ bản thân

Trong giai đoạn công nghiệp hóa, hiện đại hóa và xu thế hội nhập trên thế giới hiện nay. Đất nước ta là hiện đang là một đất nước năng động, tham gia tích cực vào xu thế hội nhập toàn cầu cũng như đang trong quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước. Tuy vậy thì đội ngũ công nhân nước ta đang bộc lộ rõ sự thiếu chuyên nghiệp và hụt hẫng so với các nước khác. Tình trạng thiếu hụt lao động có tay nghề và chuyên môn cao đang là vấn đề đáng quan ngại với đất nước ta hiện nay. Không chỉ vậy, trước mặt trái của cơ chế thị trường và diễn biến phức tạp của tình hình thế giới, nhiều công nhân lao động có biểu hiện phai nhạt về chính trị, một bộ phận chỉ lo lắng nhiều đến những vấn đề thiết thực trước mắt, ít quan tâm đến những vấn đề lâu dài có tính chiến lược như định hướng xã hội chủ nghĩa, sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân.

Theo em, để có thể xây dựng giai cấp công nhân nước ta ngày một lớn mạnh đáp ứng yêu cầu của công cuộc đổi mới và hội nhập quốc tế thì Đảng và nhà nước nên có một số chính sách như:

+Định hướng lại mục tiêu của giáo dục cho sát với yêu cầu của sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa. Có kế hoạch đào tạo nguồn nhân lực thích ứng với mục tiêu phát triển cụ thể của từng giai đoạn. Đào tạo công nhân có năng lực, chuyên môn về nghề nghiệp của bản thân đủ để đáp ứng với nhu cầu phát triển hiện nay.

+ Nâng cao đời sống vật chất, tinh thần cho công nhân lao động cụ thể: Từng bước thực hiện chính sách tiền lương phù hợp nhằm bảo đảm đời sống vật chất cho người lao động. Các cơ quan chức năng nhà nước và tổ chức công đoàn cần tăng cường công tác kiểm tra, thanh tra để bảo đảm quyền, lợi ích hợp pháp, chính đáng của người lao động, xử lý nghiêm các doanh nghiệp vi phạm quyền lợi của người lao động. Xây dựng và thực hiện tốt các chính sách bảo hiểm xã hội, bảo hiểm y tế, bảo hiểm thất nghiệp đối với người lao động.

+ Nâng cao chất lượng đời sống tinh thần cho công nhân. Nhà nước cần thể chế hóa các quy định, xác định trách nhiệm rõ ràng đối với các cấp chính quyền, các doanh nghiệp trong việc chăm lo xây dựng đời sống văn hóa cho người lao động. Có các chính sách ưu đãi cho các nhà đầu tư xây dựng các dịch vụ văn hóa, thể thao, chăm sóc sức khỏe cho người lao động.

+ Xây dựng và thực hiện nghiêm hệ thống chính sách, pháp luật liên quan đến việc đảm bảo quyền, lợi ích hợp pháp, chính đáng của công nhân. Xây dựng, hoàn thiện các chính sách, pháp luật về lao động, việc làm, đời sống, nâng cao thể chất cho công nhân. Tăng cường công tác kiểm tra, giám sát của Nhà nước, tổ chức công đoàn và các tổ chức chính trị - xã hội khác trong doanh nghiệp, có chế tài xử lý nghiêm các tổ chức và cá nhân vi phạm chính sách, pháp luật. Khuyến khích, tạo điều kiện cho người lao động chủ động học tập nâng cao nhận thức, nắm bắt những quy định cơ bản về quyền và nghĩa vụ của mình trong quan hệ lao động, giúp họ tự bảo vệ quyền và lợi ích chính đáng trong trường hợp cần thiết.

+ Tăng cường và khắc sâu vai trò của Đảng và các tổ chức chính trị giúp công nhân có hứng thú và quan tâm hơn đối với các tổ chức chính trị. Từ đó đẩy mạnh tinh thần chính trị của giai cấp công nhân.

Để hoàn thành tốt trách nhiệm của sinh viên trong quá trình xây dựng đất nước thì các trường đại học đã có rất nhiều biện pháp, nhưng theo em có lẽ cách giải quyết tốt nhất nên được bắt nguồn từ bản thân mỗi sinh viên. Vì vậy

bản thân là một sinh viên em xin đưa ra một số ý kiến cá nhân mà em cho là phù hợp như sau:

- + Tích cực trau dồi kiến thức chung và đặc biệt là kiến thức chuyên môn về chuyên ngành học mà bản thân đang theo học ngay từ khi còn trên ghế nhà trường.

- + Trau dồi khả năng ứng dụng những tiến bộ khoa học công nghệ vào thực tiễn.

- + Tham gia các tổ chức chính trị ngay khi còn đi học, đặc biệt là Đảng Cộng sản Việt Nam ngay khi đủ điều kiện nhằm nâng cao tinh thần chính trị của bản thân cũng như mọi người xung quanh.

- + Chấp hành nghiêm, không vi phạm pháp luật mà nhà nước đưa ra, quy định và nội quy của nơi mình học tập và làm việc,

- + Tuyên truyền cho mọi người xung quanh về trách nhiệm xây dựng xã hội chủ nghĩa của mỗi cá nhân.

- + Phát triển khả năng ngoại ngữ của bản thân, đáp ứng tốt khi đất nước đang trong quá trình hội nhập.

- + Phát triển kỹ năng mềm như: Làm việc nhóm, làm việc độc lập, Thuyết trình, kỹ năng giao tiếp, kỹ năng tư duy phản biện...

- + Tích lũy kinh nghiệm làm việc thực tế ngay từ khi trên ghế nhà trường thông qua quá trình thực tập và những chương trình được nhà trường tổ chức.

- + Không sa đà vào những tệ nạn xã hội, không phí nhiều thời gian vào những ứng dụng không có ích cho việc học tập.

- + Nói không với những tổ chức phản động.

- + Lên án mạnh mẽ những tổ chức hay cá nhân có hành vi phản động, công kích nhà nước xã hội chủ nghĩa.

PHẦN 3: KẾT LUẬN

Qua quá trình tìm hiểu và phân tích sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân và sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân Việt Nam thì ta có thể thấy một điều mà ta không thể phủ nhận rằng: giai cấp công nhân là một giai cấp tiên tiến đại diện cho một phương thức sản xuất tiên tiến bậc nhất trong xã hội. Không chỉ vậy, giai cấp công nhân còn là lực lượng có vai trò to lớn trong lịch sử phát triển của thế giới, tiên phong trong công cuộc cải tạo cả về kinh tế và chính trị. Hiểu được rõ về giai cấp công nhân và đặc biệt là sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân là một vấn đề hết sức quan trọng không chỉ đối với riêng bản thân giai cấp công nhân mà còn có vai trò quan trọng đối với mỗi chúng ta. Qua đó, nói với mỗi chúng ta rằng cần không ngừng nâng cao trí thức bản thân, ý thức trách nhiệm về giai cấp, về nhận thức xã hội để nâng cao tri thức văn hóa bản thân.

Tài Liệu Tham Khảo

Tài liệu tiếng việt

1. Giáo trình Chủ nghĩa xã hội khoa học (dành cho bậc đại học – không chuyên lý luận chính trị)
2. Tài liệu học tập và bài tập thực hành Chủ nghĩa xã hội khoa học (khoa lý luận chính trị - Học viện Ngân hàng)

Tài liệu online

<https://xemtailieu.com/tai-lieu/quan-diem-cua-chu-nghia-mac-lenin-ve-giai-cap-cong-nhan-va-su-menh-lich-su-cua-ho-lien-he-noi-dung-va-dac-diem-su-menh-lich-su-cua-giai-cap-cong-nhan-viet-nam-hien-nay-1220649.html>

<https://luatquanghuy.vn/giai-cap-cong-nhan-o-viet-nam-hien-nay-thuc-trang-va-phuong-huong-phat-trien/>

